

Támpontok a Baross Gábor terv elkészítéséhez

Boros Szilárd

Nemzetgazdasági Tervezési Hivatal (NTH)

2013.12.11.

Léva

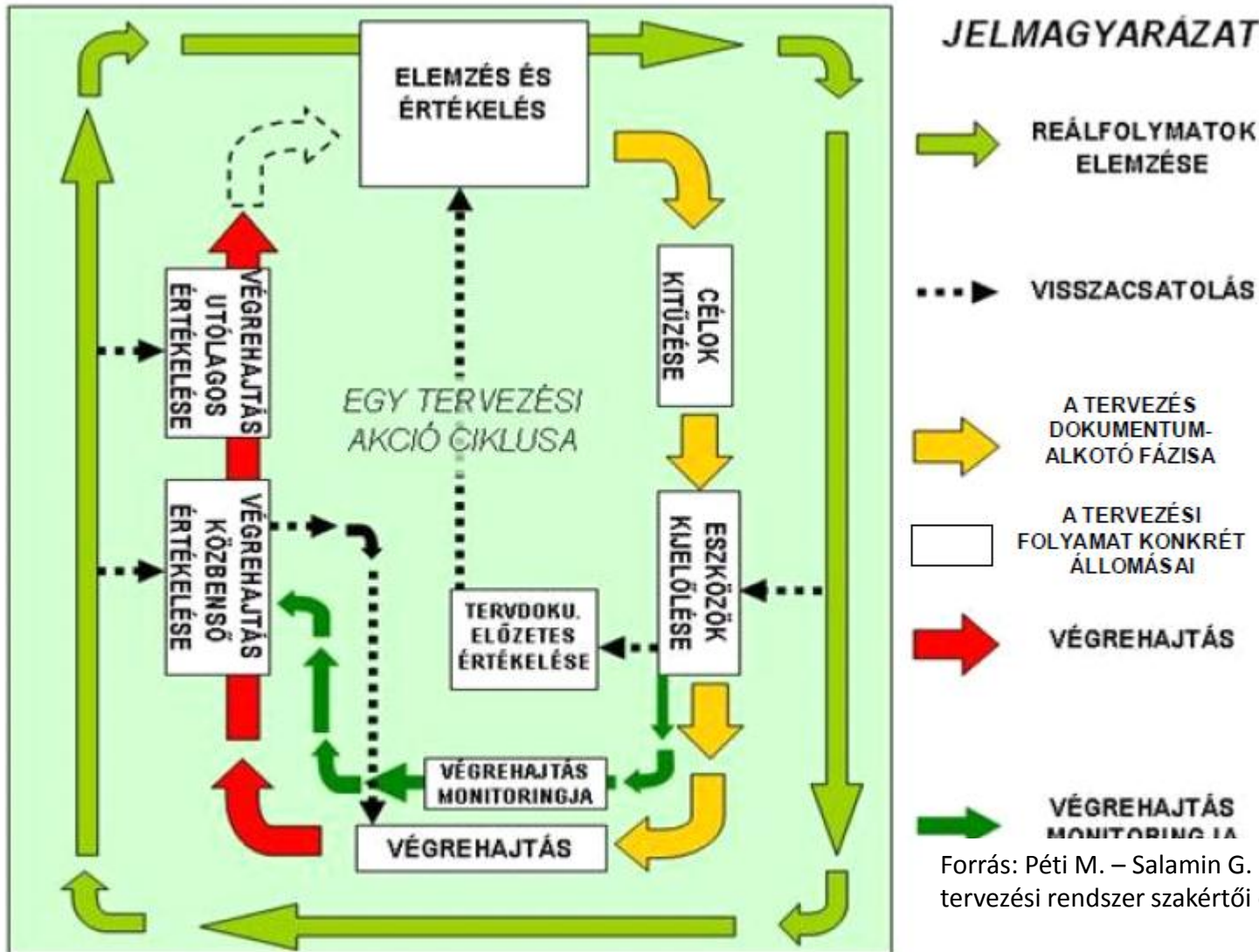

Tartalom

- 1. Stratégia tervezés alapjai és folyamata
- 2. Határon átnyúló kormányzati stratégia (Wekerle terv) és helyi terv (Mikó Imre) illetve helyi tervezés
- 3. A Baross Gábor terv lehetséges továbbtervezési lépései és a megvalósításának lehetséges forrásai

Stratégiai tervezés teljes rendszere és ciklusa

Forrás: Péti M. – Salamin G. Egységes területi tervezési rendszer szakértői előkészítése

Lépések a stratégiai tervezési paradigma szerint:

A tervben dokumentált fázisok

1. Helyzetfeltárás
2. Célok kijelölése
3. Eszközök meghatározása
4. Végrehajtás megtervezése
5. Előzetes értékelés, egyéb tervezéskísérő eljárások eredményeinek becsatornázása (pl. stratégiai környezeti vizsgálat, fenntarthatósági értékelés)
6. Terv elfogadása – legitimáció
7. Végrehajtás
8. Értékelés

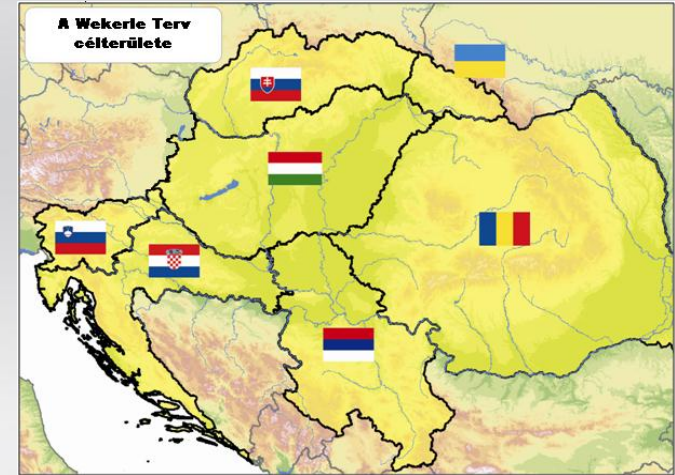
A tervdokumentumok részei:

- **Helyzetfeltárás (analízis)**
- **Célrendszer (stratégia)**
  - Jövőkép
  - Célok
  - Elvek
- **Eszközök (prioritások)**
- **Végrehajtás**
  - Indikátortábla
  - Monitoring és értékelési terv
  - Intézményrendszer (felelősök)
  - Pénzügyi terv

Wekerle Terv

- a Kárpát-medencei térség kis- és középvállalkozásai közötti **üzleti kapcsolatok bővítése**
- határmenti régiók közötti **ágazati együttműködések megvalósítása**
- a jól működő **hazai gazdaságfejlesztési programok kiterjesztése**
- a magyar gazdaság makroregionális léptékű célkitűzéseinek meghatározása
- hasonló fejlettségi szintű országok együttműködésében rejlő előnyök kihasználása, közös megjelenés a nemzetközi piacokon
- térségi fejlettségbeli lemaradás behozása, európai szinten is versenyképesé válni

Wekerle Terv kapcsolódási pontjai

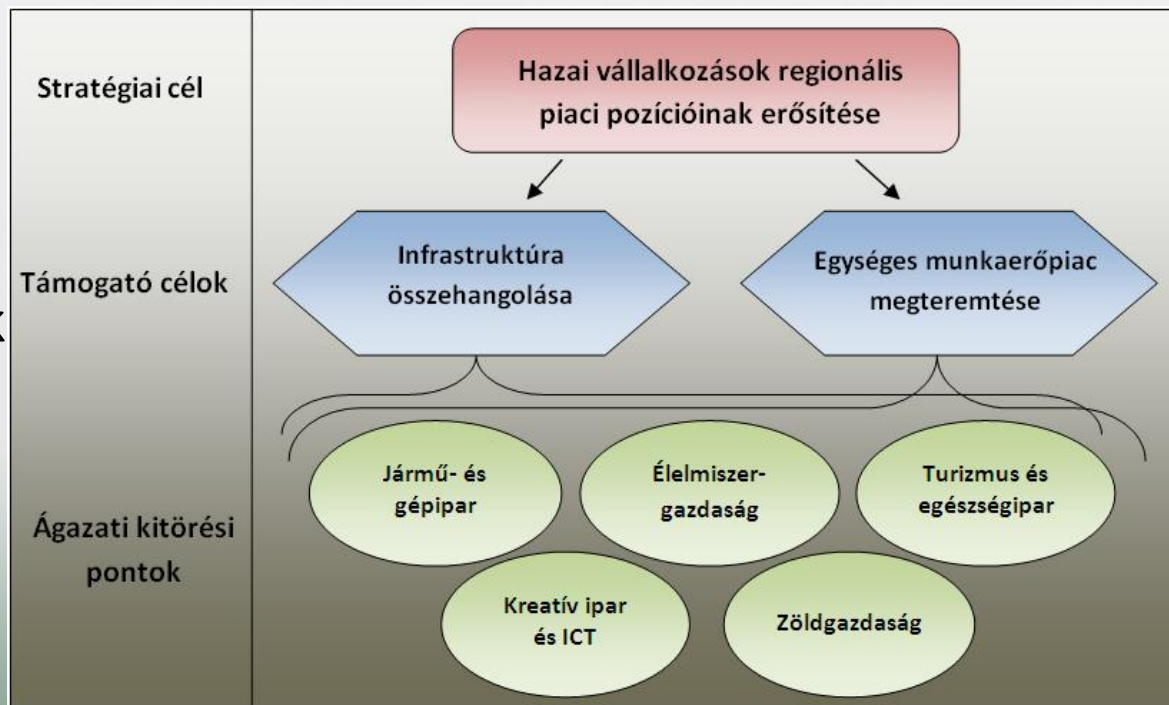
Wekerle Terv

Fő stratégiai cél:

A hazai vállalkozások Kárpát-medencei pozícióinak erősítése két kiemelt területen: a **térségi infrastruktúra összehangolása**, valamint az **egységes munkaerőpiac megteremtése**

Célcsoport:

Gazdálkodó szervezetek,
kis- és középvállalkozások

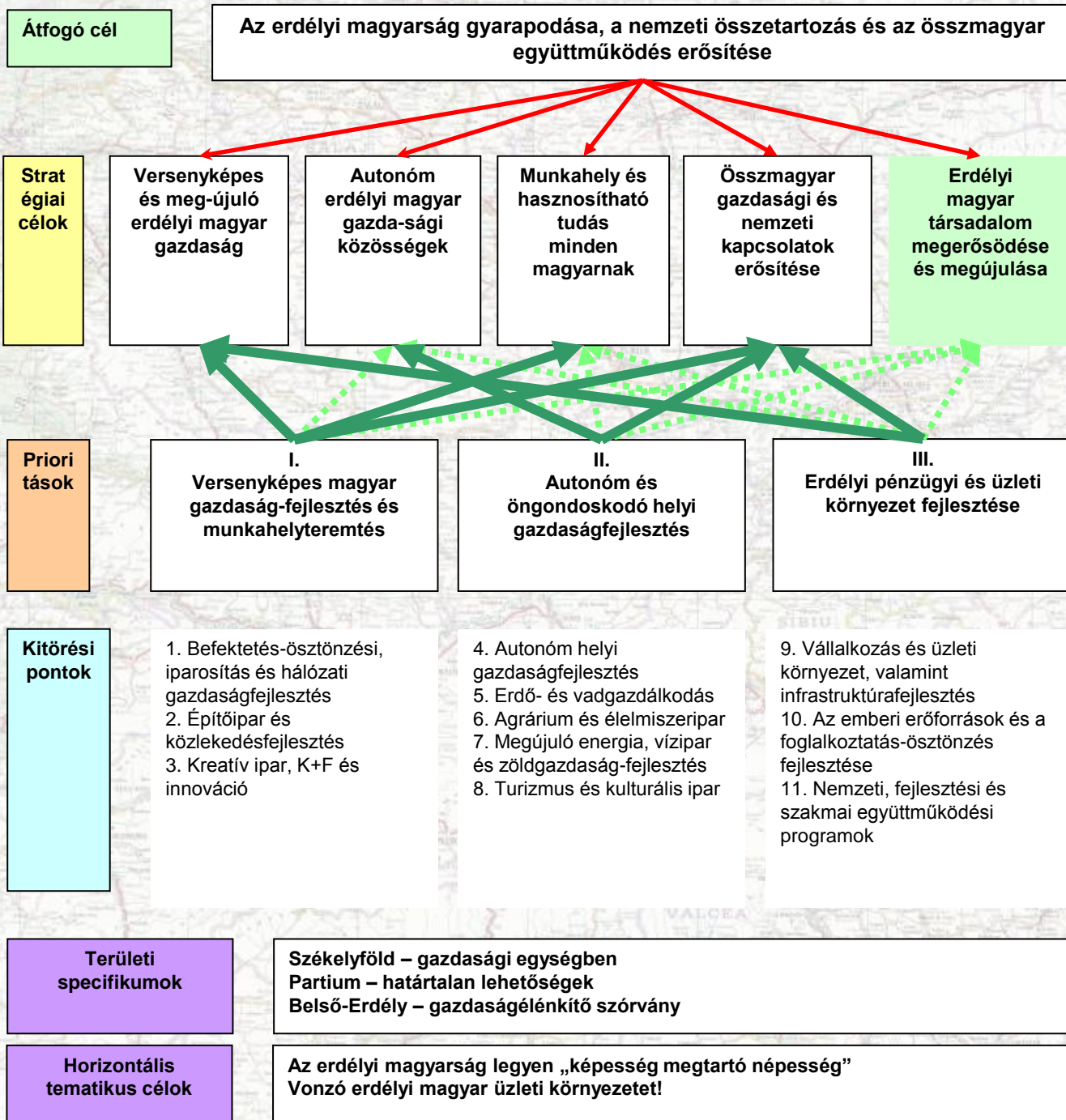
Mikó Imre Terv tervezési folyamat lépései

1. Az igény megfogalmazódása és kormányzati támogatás
2. Potenciális tervezésben (helyzetért értékelés, célok kialakítása) részt vevő helyi szereplők azonosítása és felkérése – kiemelt szerep a tervezést koordináló szereplőnek
3. Tervezési keretek meghatározása (sablonok, munka módszerek, határidők, találkozók, szakmai megbeszélések)
4. A inputok/részanyagok begyűjtése, szereplőkkel való átbeszélése és a stratégia dokumentum szakszerű összeállítása
5. Megvalósítás lehetséges eszközeinek meghatározása, a közvetlen és közvetett források feltárása, hozzárendelése, valamint a megvalósítást segítő intézményrendszer felállítása

Mikó Imre Terv

Célrendszer:

A Mikó Imre terv kitörési pontjai

- **Összefogásban az erő – gazdasági csoda**
Befektetés-ösztönzési, iparosítás és hálózati gazdaságfejlesztés
- **Infrastruktúra, amely összeköt**
Építőipar és közlekedésfejlesztés
- **Az erdélyi magyarság a szlovák gazdasági innováció főszerepében**
Kreatív ipar, K+F és innováció
- **Helyben helyit**
Autonóm helyi gazdaságfejlesztés
- **Karakteres erőforrásunk: az erdőrengeteg**
Erdő- és vadgazdálkodás fejlesztése
- **Erdély ízei egyenesen a termelőktől**
Az agrárium és az élelmiszeripar fejlesztése
- **Zöld és kék Erdély**
Megújuló energia, vízipar és zöldgazdaság-fejlesztés
- **Vendégváró Erdély, a magyarság úti célja**
Turizmus és kulturális ipar fejlesztés
- **Versenyképes felvidéki üzleti környezetet!**
Vállalkozás és üzleti környezet, valamint infrastruktúrafejlesztés
- **Minőségi erdélyi munkaadó és munkavállaló**
Emberi erőforrás-fejlesztés és a foglalkoztatás-ösztönzés
- **Szakmai és fejlesztési közösségek határok nélkül**
Fejlesztési és szakmai együttműködések

VÁLSÁG TERÜLETEK 2010

TERMÉSZETI ÉS FIZIKAI LÉTALAP VÁLSÁGA

- klíma- és energiaválság autonóm kezelésének hiánya
- a még meglévő nemzeti természeti erőforrások térségi és helyi szintű hasznosításának hiánya, alacsony foka

TELEPÜLÉSEK ÉS ÖNKORMÁNYZATOK VÁLSÁGA

- a települések és önkormányzatok finanszírozási válsága
- vidék kontra város szembenállás erősödése

FEJLESZTÉSPOLITIKA VÁLSÁGA

- a diskurzus hiánya
- izolált fejlesztéspolitikai célok
- a fejlesztéspolitikai döntések centralizáltsága és
- az eredményfelelősség hiánya a projektgazdákon

LEHETSÉGES ÚJ FEJLESZTÉSI VÁLASZOK 2020/2030

FENNTARTHATÓ ÉS AUTONÓM TERÜLETFEJLESZTÉS

- klíma- és energiatudatos, értékmegőrző közösségek
- a még meglévő **nemzeti természeti erőforrások** térségi és helyi szintű **fenntartható** közösségi **hasznosítása**

ÖNKORMÁNYZATI REFORM ÉS FEJLESZTÉS

- helyből fakadó (endogén), ciklikus megoldások
- jól működő **önkormányzatok és társulások**
- **integrált térségi infrastruktúra és településfejlesztés**
- **város-vidék kapcsolatok erősítése**

INTEGRÁLT NEMZETI FEJLESZTÉSPOLITIKA

- érdemi konvergencia, fenntarthatóság, versenyképesség és kohézió
- **tudatos és stratégiaileg menedzselt nemzeti fejlesztéspolitika**
- **valódi gazdasági és társadalmi hozzáadott értékű fejlesztések**

Baross Gábor terv tervezésének eddigi eredményei

Áttekintő gazdasági helyzetkép:

1. Növekvő munkanélküliség
2. Csökkenő gazdasági aktivitás
3. Területileg eltérő gazdasági fejlettség (Ny-K: csökkenő nagyságú GDP)
4. Vállalkozások fejlődését akadályozó tényezők

Fő fejlesztési irányok:

1. Határon átnyúló és határmelléki közlekedési infrastruktúra fejlesztése
2. A gépgyártás fejlesztése és a gépkocsi gyárak beszállító háttériparának fejlesztése
3. A Felvidék élelmiszeriparának újjáélesztése
4. A vidéki turizmusban rejlő lehetőségek kiaknázása
5. A közbeszerzés szabályzatának átalakítása
6. Az egészségipar megalapozása, a határmenti egészségügyi ellátás összehangolása
7. A szakoktatás korszerűsítése

A Baross Gábor terv további kidolgozásának

Ami van:

1. Kormányzati támogatás (magyar)
2. Helyi elköteleződés és akarat
3. Áttekintő gazdasági helyzetkép, elsődleges fejlesztési irányok kijelölése
3. Fejlesztési forráshiány/kevés nemzeti forrás
4. EU 2014-20-as tervezés folyamatban

Ami fontos:

1. Nem szabad hagyni, hogy átpolitizálódjon a terv – ez a terv legyen a Felvidéké és ne egy párté
2. Külső kommunikációban fontos a nyitottság hangsúlyozás – nem csak magyar-magyar összefogást akarunk, hanem a magyar lakta térségek felemelkedését minden ott lakó és dolgozó érdekében

Ami kell:

1. Szereplők azonosítása, tervezéskoordinációs szereplő kijelölés
2. A helyzetelemzés adatok és információk mélyítése és értékelése, illetve a nagyobb fejlesztési területi egységek meghatározása
3. Projekt- és programalapú igények felmérése, összegyűjtése a potenciális szereplők részéről
4. Fejlesztési célok és prioritások területekre lebontott kijelölése
5. Az **elérhető források köré szervezni a tervet** (realitások) - a projektigények értékelése a stratégia szempontjából és prioritást élvezők előkészítése a 2014-20-as EU programozási időszakra

A Baross Gábor program megvalósításának lehetséges forrásai

- 1. EU források (közvetett)
  - Szlovák 2014-20-as fejlesztési terv és OP-k
  - Határon átnyúló fejlesztési programok: Szlovák magyar program
  - Közvetlen EU Bizottsági források (a közös politikák támogatása)
- 2. Magyar kormányzati források (közvetett/közvetlen)
  - Wekerle terv megvalósítására fordítható források (KRÜH)
  - Határon átnyúló fejlesztéseket támogató intézmények forrásai (Corvinus Nemzetközi Befektetési Zrt. és Bethlen Gábor Alap, Exim bank, MEHIB)

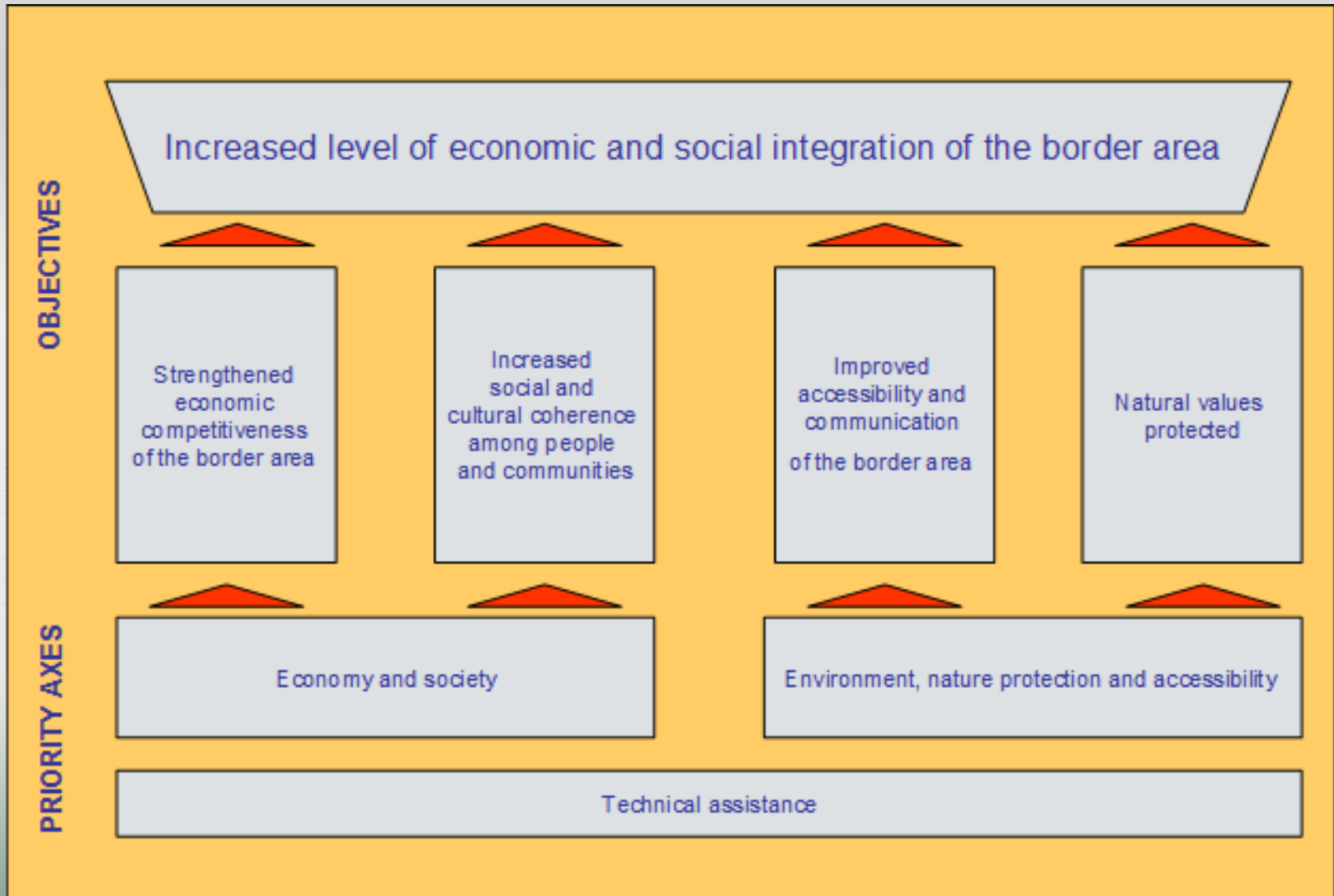
A 2014-2020 közötti OP-k indikatív struktúrája Szlovákiában

	A 2014-2020 közötti OP-k	Irányító Hatóság	Másodlagos IH
1	Kutatás-fejlesztés	Oktatási Minisztérium	Gazdasági Minisztérium
2	Integrált infrastruktúra	Közlekedési Minisztérium	Pénzügyminisztérium
3	Humán tőke	Szociális Minisztérium	Belügyminisztérium
			Egészségügyi Minisztérium
			Oktatási Minisztérium
4	Környezetminőség	Környezetvédelmi Minisztérium	Közlekedési Minisztérium
			Gazdasági Minisztérium
			Belügyminisztérium
5	Integrált regionális operatív program	Vidékfejlesztési Minisztérium	Kulturális Minisztérium
			8 területi egység
6	Hatékony közszolgáltatások	Belügyminisztérium	-
7	Technikai segítségnyújtás	Kormányhivatal	-
8	Vidékfejlesztés	Vidékfejlesztési Minisztérium	-
9	Halászat	Vidékfejlesztési Minisztérium	-
10	Európai Területi Együttműködések	*	-
11	INTERACT, URBACT	*	-

Szlovák-magyar határon átnyúló program 2007-13-as célrendszere

- 2007-13-as Szlovák magyar határon átnyúló program beavatkozási struktúrája

Köszönöm figyelmüket!

Boros Szilárd

Nemzetgazdasági Tervezési Hivatal (NTH)

szilard.boros@nth.gov.hu

0036-1-795-23-54